

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **103297** (13) **U**
(51) МПК (2015.01)
A01D 91/00
A01B 79/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2015 05751	(72) Винахідник(и): Антонець Семен Свиридонович (UA), Поспелов Сергій Вікторович (UA), Самородов Віктор Миколайович (UA), Антонець Антоніна Семенівна (UA)
(22) Дата подання заявки: 11.06.2015	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.12.2015	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.12.2015, Бюл.№ 23	(73) Власник(и): Антонець Антоніна Семенівна, вул. Леніна, 18, с. Михайлики, Шишацький р-н, Полтавська обл., 38001 (UA)

(54) СПОСІБ ЗБИРАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР НА АГРОЛАНДШАФТАХ З ЕРОЗІЙНО НЕБЕЗПЕЧНИМ РЕЛЬЄФОМ В СИСТЕМІ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

(57) Реферат:

Спосіб збирання сільськогосподарських культур на агроландшафтах з ерозійно небезпечним рельєфом в системі органічного землеробства включає пряме комбайнування. При збиранні залишають стерню висотою 10-25 см, а валки соломи укладають впоперек напрямку схилу агроландшафту.

UA 103297 U

Спосіб належить до сільського господарства і може знайти застосування в рослинництві, землеробстві, при вирощуванні сільськогосподарських культур в умовах органічного землеробства.

Відомий спосіб збирання сільськогосподарських культур, переважно зернових та/або круп'яних культур, шляхом прямого комбайнування, коли стебло зрізується жаткою біля землі на висоті 5-10 см, з подальшим обмолотом (Технологія виробництва продукції рослинництва: навч. посіб. 4.2 / [Мельник С.І., Муляр О.Д., Кочубей М.Й., Іванцов П.Д.]. - К.: Аграрна освіта, 2010. - 405 с.).

Вказаний спосіб є традиційним і використовується на площинних рельєфах, але для схилувих земель малоприсаєднаний через потенційну ерозійну небезпеку.

Задача корисної моделі - зниження ерозійної небезпеки агроландшафтів.

Поставлена задача вирішується тим, що при збиранні залишають стерню висотою 10-25 см, а валки соломи укладають впоперек напрямку схилу.

Багаторічний досвід вирощування зернових і круп'яних культур в умовах ерозійно небезпечних агроландшафтів ПП "Агроєкологія" Шишацького району Полтавської області свідчить, що одним із головних факторів збереження орного шару від ерозії є наявність на її поверхні рослин або рослинних решток протягом усього року.

Особливо це має значення в осінньо-весняний період, коли виникає найбільша небезпека водної ерозії. Для зниження цього фактора пропонується проводити збирання зернових та/або круп'яних культур на висоті 10-25 см від поверхні ґрунту. Крім того, солому після обмолоту укладають валками впоперек напрямку схилу, тим самим забезпечуючи найкращі умови для зберігання рослинних решток на поверхні поля, уповільнення дощових та талих вод, кращому поглинанню води ґрунтом та перешкоджанню водної ерозії.

Дослідження, проведені в ПП "Агроєкологія", дозволили встановити, що за рахунок застосування пропонованого способу за декілька років ерозія зникла на ерозійно-небезпечних агроландшафтах із кутом до 10-12 градусів. Оподи, особливо тверді, рівномірно поглинаються після їх танення весною. В таблиці наведені результати визначення ґрунтової вологи весною на агроландшафтах, захищених пропонованим способом та за найближчим аналогом.

Таблиця

Вологість ґрунту (%) у весняний період залежно від агроландшафту

Агроландшафти	Вологість ґрунту (%)
Схил 3-5 (за найближчим аналогом)	18,0
Схил 5-10 (за найближчим аналогом)	16,5
Схил 3-5 (за пропонованим способом)	21,5
Схил 5-10 (за пропонованим способом)	19,1

Визначення проводили на середині схилу. Результати свідчать, що на агроландшафтах, де сільськогосподарські культури збиралися за пропонованим способом, вологи накопичувалось на 2,6-3,5 % більше за рахунок кращого поглинання води ґрунтом.

Спосіб здійснюється наступним чином. Під час збирання зернових та/або круп'яних сільськогосподарських культур налаштування жатки здійснюють так, щоб стебла зрізались на висоті 10-25 см від землі. Після обмолоту культури солому укладають у валки впоперек напрямку схилу ерозійно-небезпечного агроландшафту.

Приклад. В 2012 році в ПП "Агроєкологія" на агроландшафтах з ерозійно небезпечним рельєфом була висіяна гречка рядковим способом. Після її збирання залишили високу стерню і валки (за пропонованим способом) та стерню за найближчим аналогом. Весною на поверхні поля, де збирали культуру за пропонованим способом, не спостерігали ерозійної дії води. На тих схилах, де залишалась на полі низька стерня, була зареєстрована ерозія ґрунту, що свідчить про перевагу способу, що пропонується.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб збирання сільськогосподарських культур на агроландшафтах з ерозійно небезпечним рельєфом в системі органічного землеробства, що включає пряме комбайнування, який **відрізняється** тим, що при збиранні залишають стерню висотою 10-25 см, а валки соломи укладають впоперек напрямку схилу агроландшафту.

Комп'ютерна верстка В. Мацело

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601